

STATUT

Tow. oświatowo-kultur. „Ojczyzna“

w Małych Kończycach.

Nakładem własnym.

Drukarnia „Dziedzictwa“ w Cieszynie.

1923.

Biblioteka
Tadeusza Regera

STATUT

Tow. oświatowo-kultur. „Ojczyzna“
w Małych Kończycach.

1. Nazwa, siedziba i charakter towarzystwa.

§ 1.

Towarzystwo nosi nazwę: »Ojczyzna« i ma swoją siedzibę w Małych Kończycach, powiat Cieszyń. »Ojczyzna« jest towarzystwem niepolitycznym, lecz może używać publicznie sztandarów i odznak. Może stanowić osobę prawną.

2. Cel.

§ 2.

Celem towarzystwa jest:

- a) kształcenie się umysłowo i moralnie na zasadach chrześcijańskich na trzeźwych i dzielnych członków społeczeństwa polskiego;
- b) wyrabianie i pielęgnowanie jedności i koleżeństwa pomiędzy sobą, wyrazem czego jest wspólna nazwa »kolega«;
- c) uszlachetnianie duszy i wyrabianie pierwiastka ideowego u członków;
- d) czynne popieranie instytucyj oświatowych i humanitarnych.

§ 3.

Zewnętrznym wyrazem zamierzonego celu są hasła, które każdemu członkowi w życiu i w pracy przyświecać powinny:

1. Miłować Ojczyznę nie tyle słowem, co czynem.
2. Być rycerskim i szlachetnym wobec każdego.
3. Być słownym, punktualnym, obowiązkowym w pracy i bezinteresownym.
4. Przenosić sprawy ogółu nad własne pragnienia i potrzeby.

§ 4.

Towarzystwo rozciąga także duchową pieczę nad młodzieżą miejscową, nie należącą tymczasowo do niego.

3. Środki.

§ 5.

Cel powyższy chce towarzystwo osiągnąć przez:

- a) czytanie dobrych książek i czasopism, urządzenie zebrań, odczytów, pogadanek i przedstawień;
- b) wspólne wycieczki kształcące, gry ruchowe, rozrywki godziwe, pielęgnowanie śpiewu i muzyki, zabawy towarzyskie i ćwiczenia fizyczne;
- c) korporatywne branie udziału z odznakami w nadzwyczajnych obchodach kościelnych i narodowych (święto Patrona Młodzieży, Konstytucja 3. Maja, Zmartwychwstanie Polski i t. p.);
- d) tworzenie funduszków i urządzenie zbiórek na cele narodowe i humanitarne;

- e) udzielanie w nadzwyczajnych wypadkach doraźnego wsparcia materialnego członkom zwyczajnym;
- f) rozszerzanie i popieranie pomiędzy kolegami wstrzymywania się od napojów alkoholowych.

§ 6.

Środki materialne czerpie towarzystwo: 1. ze składek miesięcznych członków; 2 z darów, zapisów lub składek dobrowolnych; 3. z dochodów, uzyskanych z zabaw, przedstawień i zebrań towarzyskich.

§ 7.

Rok administracyjny towarzystwa rozpoczyna się z dniem 1. stycznia.

4. Członkowie.

§ 8.

Towarzystwo składa się:

- a) z członków czynnych;
- b) z członków wspierających;
- c) z członków honorowych.

§ 9.

Członkiem czynnym może być każdy cieszący się dobrą sławą mężczyzna po ukończeniu 14. roku życia, o ile nie występuje wrogo przeciw religii lub narodowości polskiej.

Chcący być przyjętym do towarzystwa, wypełnia formularz zgłoszenia, poręczony przez 2 członków czynnych. O przyjęciu rozstrzyga zarząd, lecz zgromadzenie ma prawo zastrzedz się przeciw przyjęciu kandydata.

Przyjętym wręcza prezes, względnie jego zastępca na zgromadzeniu miesięcznem członków to-

warszystwa legitymację, statut i odbiera od nich przyrzeczenie stosowania się do postanowień ustawy.

Wzór przyrzeczenia członka brzmi: »Ja, N. N., przyrzekam uroczyście na mój honor uczciwie wypełniać powinności członka towarzystwa oświatowo-kulturalnego »Ojczyzna« i tak w życiu postępować, jak statut przepisuje.«

§ 10.

Członkiem wspierającym może być każdy(a) obywatel(ka), który(a) w szczególniejszy sposób popiera cele towarzystwa. Członków wspierających mianuje zarząd.

§ 11.

Osoby, zasłużone około dobra towarzystwa, a w szczególności związane z pracą tegoż, może walne zgromadzenie na wniosek zarządu mianować członkami honorowymi. Członkowie honorowi mają wstęp na wszelkie zebrania towarzystwa.

§ 12.

Członkowie czynni mają prawo:

a) korzystać z biblioteki i wszystkich środków kształcących towarzystwa;

b) zabierać głos na zgromadzeniach i stawiać wnioski;

c) głosować i zostać wybranymi, z tym wyjątkiem, że nowo przyjęci głosują dopiero po 3 miesiącach, a prawo wybieralności mają dopiero po 6 miesiącach należenia do towarzystwa i sumiennego spełniania obowiązków niżej podanych.

§ 13.

Członkowie czynni obowiązani są:

a) brać regularnie udział w zebraniach i innych czynnościach towarzystwa;

b) zachowywać się na zebraniach i na zewnątrz towarzystwa w sposób przykładowy;

c) spełniać sumiennie i bezinteresownie powierzone sobie urzędy;

d) poddać się w danym wypadku pod wyrok zarządu;

e) uiszczać regularnie składkę w terminie i wysokości przez walne zgromadzenie ustanowioną;

f) dbać o dobre imię towarzystwa i unikać wszystkiego, coby mu szkodę przynieść mogło.

§ 14.

Każdy członek rozporządza tylko jednym głosem i nie może go nikomu innemu ustępować.

§ 15.

Członkowie wspierający i honorowi mogą korzystać z biblioteki i środków kształcących towarzystwa i brać udział w zgromadzeniach z głosem doradczym.

Wyjątkowo mogą korzystać z biblioteki także i nieczłonkowie, jednak tylko za pozwoleniem i wynagrodzeniem, uchwalonem przez zarząd.

§ 16.

Nowo przyjęty członek czynny płaci przy przyjęciu wstępne i składkę przynajmniej za 1 miesiąc. W razie wystąpienia lub wykreślenia powinien zwrócić legitymację i inną własność towarzystwa, ale nie ma prawa do składek, wpłaconych z góry i innej własności towarzystwa.

§ 17.

Dobrowolnie może członek wystąpić każdego czasu. Przymusowe wykreślenie zarządza zarząd, jeżeli członek pomimo upomnienia nie stosuje się do postanowień statutu, stale przez pół roku nie płaci składek lub nie uczęszcza bez usprawiedliwienia na zgromadzenia, wprowadza do towarzystwa niezgodę, lub wogóle działa na szkodę towarzystwa.

Wykreślonemu przysługuje prawo do odwołania się do walnego zgromadzenia, traci jednak zaraz z chwilą wykreślenia inne prawa.

Członek wykluczony nie może być ponownie przyjęty przez zarząd, chyba przez walne zgromadzenie. W wypadku nieznanego pobytu członka i niejasnego jego dalszego stanowiska względem towarzystwa wypisuje się go z listy członków po rocznym terminie, z tem zastrzeżeniem, że ponownie może być do towarzystwa przyjętym. Za członka, który wystąpił z towarzystwa lub z jakichkolwiek innych powodów do niego nie należy, towarzystwo nie odpowiada.

5. Zarząd.

§ 18.

Towarzystwem kieruje zarząd, który się składa:

- a) z prezesa;
- b) sekretarza;
- c) skarbnika;
- d) bibliotekarza;
- e) gospodarza;
- f) i ich zastępców.

§ 19.

Zarząd, z prezesem na czele lub jego zastępcą, czuwa nad porządkiem i rozwojem towarzystwa;

przeprowadza uchwały walnego zgromadzenia i rozstrzyga we wszelkich sprawach, nie zastrzeżonych wyraźnie walnem zgromadzeniem. W szczególności zaś przysługuje mu:

a) przyjmowanie nowych członków czynnych, upominanie niedbałych lub błędzących, oraz zawieszanie na wniosek rady nadzorczej w urzędowaniu członka zarządu aż do rozstrzygnięcia najbliższego walnego zgromadzenia;

b) mianowanie członków wspierających, a proponowanie honorowych; mianowani mają być o tem zawiadomieni na piśmie, z doręczeniem im statutu;

c) zniżanie w godnych uwzględnienia wypadkach składek miesięcznych i przyznawanie w porozumieniu z radą nadzorczą nadzwyczajnych wsparć członkom zwyczajnym, oraz zawiadywanie majątkiem towarzystwa wogóle według wskazówek walnego zgromadzenia;

d) organizowanie kółek: amatorskich, śpiewackich, abstynenckich i t. p., oraz — w razie potrzeby — komitetów, odpowiedzialnych przed zarządem towarzystwa. Odnośne sprawy uchwalają i zdają sprawozdanie na własnych zgromadzeniach. Ogólna treść uchwał, a przedewszystkiem pracy kółek, wchodzi w sprawozdanie roczne na walnem zgromadzeniu towarzystwa, a szczegółowo na walnem zgromadzeniu każdego poszczególnego kółka.

Dla poszczególnych urządzeń towarzystwa zarząd uchwała osobne regulaminy.

§ 20.

Zarząd powinien zbierać się dwa razy w miesiącu. Jest obowiązany do zachowania milczenia o treści swoich dyskusyj.

§ 21.

Uchwały zapadają większością głosów przy obecności większej połowy członków Zarządu. — W razie równości rozstrzyga prezes.

§ 22.

Prezes, względnie zastępca, zagaja posiedzenia zarządu i wszelkie inne zgromadzenia. Sprawy nagłe, niecierpiące zwłoki, załatwia wraz ze sekretarzem i jeszcze jednym przynajmniej członkiem zarządu.

§ 23.

Prezes i sekretarz lub ich zastępcy reprezentują towarzystwo na zewnątrz wobec władz. Prezes podpisuje wraz z sekretarzem wszelkie dokumenta i ogłoszenia, opatrząc je pieczętą towarzystwa.

§ 24.

Sekretarz prowadzi listę członków, spisuje protokoły z posiedzenia, zdaje sprawozdania z pracy miesięcznej i rocznej, wysyła wezwania opieszałym członkom; prowadzi korespondencję i podpisuje razem z prezesem, względnie jego zastępcą, protokoły, ogłoszenia i t. p.

§ 25.

Skarbnik prowadzi księgi kasowe, ściąga i kwituje składki miesięczne i inne dochody, salduje rachunki, wysyła zalegającym składki członkom upomnienia i zdaje sprawozdanie ze stanu kasy towarzystwa na walnem zgromadzeniu lub częścicej, stosownie do odnośnej uchwały.

§ 26.

Bibliotekarz prowadzi spisy książek, wypożycza, daje do oprawy uszkodzone i sprowadza nowe za uchwałą zarządu, oraz przedstawia na walnem zgromadzeniu stan biblioteki w sprawozdaniu.

§ 27.

Gospodarz jest odpowiedzialny za porządek w lokalu, zawiaduje wyłożonemi gazetami, sprzętami, sceną i całym ruchomym inwentarzem towarzystwa, z czego zdaje również sprawozdanie roczne.

§ 28.

Zastępcy we wszystkich czynnościach pomagają i wyręczają członków zarządu.

§ 29.

W miejsce zarządowego, ustępującego w ciągu kadencji dobrowolnie lub niedobrowolnie, wchodzi do zarządu członek, mający przy ostatnich wyborach najwięcej głosów po wybranych zarządowych. Przy równości głosów rozstrzyga los.

§ 30.

Czynności zarządu, w szczególności skarbnika i bibliotekarza, bada rada nadzorcza, złożona z 3 członków (z czego najwyżej dwóch może być członkami wspierającymi), wybranych przez walne zgromadzenie, którzy powinni badać stan kasy i biblioteki w razie potrzeby, przynajmniej jednak kasę dwa razy, a bibliotekę raz w roku.

Z rewizji należy spisać protokoły i odczytać je na walnem zgromadzeniu z wnioskiem o udzielenie lub nie — absolutorjum, t. j. zaufania.

6. Walne zgromadzenie.

§ 31.

Walne zgromadzenie zwyczajne zwołuje zarząd raz w roku, o ile możliwości w styczniu, nadzwyczajne w razie potrzeby; musi je zaś zwołać:

1. na pisemne żądanie rady nadzorczej;
2. lub jednej trzeciej części członków czynnych.

Termin walnego zgromadzenia podaje się każdemu członkowi z osobna przez pisemne zawiadomienie z uwidocznionym porządkiem obrad. Członków wspierających i honorowych zaprasza się pisemnie. Nieczłonków można na zgromadzenie wprowadzić tylko za uprzednim zawiadomieniem i pozwoleniem prezesa.

Członek, który bez usprawiedliwiających powodów nie płaci przed walnem zgromadzeniem składek miesięcznych, przewidzianych statutem, nie ma prawa głosu.

§ 32.

Walne zgromadzenie prowadzi przewodniczący, każdorazowo przez walne zgromadzenie wybrany, który sobie dobiera dwóch sekretarzy.

§ 33.

W zakres walnego zgromadzenia wchodzi:

- a) sprawozdanie z czynności zarządu i rady nadzorczej;
- b) uchwalenie lub nie na wniosek rady nadzorczej absolutorjum zarządowi w ogólności, a skarbnikowi w szczególności;

c) wybór nowego zarządu i rady nadzorczej;
d) oznaczenie wysokości sum, jakimi zarząd może samodzielnie rozporządzać;

e) mianowanie na propozycję zarządu członków honorowych, jako też ostateczna decyzja co do członków wydalonych;

f) oznaczenie wysokości wpisowego i składek miesięcznych dla członków czynnych, a rocznych dla wspierających;

g) złożenie, w razie uchwały zarządu, wobec prezesa uroczystego przyrzeczenia członków stosowania się do ustawy towarzystwa;

h) uchwalenie wniosków, będących na porządku dziennym, z wnioskiem o rozwiązanie towarzystwa włącznie.

§ 34.

Uchwały zapadają większością głosów przy obecności przynajmniej połowy członków, do głosowania uprawnionych.

W razie mniejszej ilości członków zwołuje się drugie walne zgromadzenie, najwcześniej pół godziny po oznaczonym czasie.

Do ważności uchwały o zmianie statutu lub rozwiązania towarzystwa potrzeba najmniej $\frac{2}{3}$ głosów wszystkich członków do głosowania uprawnionych. Głosowanie odbywa się według uchwały zgromadzenia, wybory zaś kartkami. W razie równości głosów należy wniosek uważać za odrzucony.

7. Sąd polubowy.

§ 35.

Sprawy sporne i wątpliwe, dotyczące towarzystwa i jego członków, rozstrzyga zarząd. W razie niezadowolenia z orzeczenia zarządu lub sporów

pomiędzy członkami a zarządem rozstrzyga sąd polubowy, złożony z 5 członków.

Strony sporne wybierają sobie po 2 członków, a ci dobierają sobie piątego, jako przewodniczącego. Od wyroku sądu polubowego, który musi zapaść w przeciągu 14 dni, niema odwołania. W razie niezastosowania się do wyroku zarząd*wyklucza danego członka z towarzystwa.

8. Rozwiązanie towarzystwa.

§ 36.

Rozwiązanie towarzystwa może nastąpić tylko na wniosek zarządu, przedłożony walnemu zgromadzeniu i uchwalony w sposób § 33. podany, z tym wyjątkiem, że gdyby 20 członków uprawnionych głosowało przeciw, uchwała o rozwiązaniu nie jest prawomocna. W razie rozwiązania przypada majątek towarzystwa na cele, uchwalone przez walne zgromadzenie.

Na wypadek rozwiązania towarzystwa nie przez walne zgromadzenie przypada majątek tegoż towarzystwu o podobnych celach, o ileby takie do 3 lat w Małych Kończycach się zawiązało, w przeciwnym razie o użyciu majątku rozstrzyga ostatni zarząd towarzystwa.

9. Ogólne postanowienia.

§ 37.

Towarzystwo oświatowo-kulturalne »Ojczyzna« może utrzymywać łączność z ogólniejszym Związkiem o podobnych celach.

* * *

Zatwierdzony przez Urząd Wojewódzki w Cieszyńie rozp. L.: a — 1933 z dnia 10. kwietnia 1923.

